

Sygn. akt I C 543/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

26 października 2017 roku

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie – Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Foksińska

Protokolant: sekretarz sądowy Arleta Ratajczak

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2017 roku na rozprawie

sprawy z powództwa (...)w K.

przeciwko D. G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej D. G. na rzecz powoda (...)w K. kwotę 2,70 zł (dwa złote i siedemdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 44,00 zł od dnia 3 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty;

II. nie obciąża pozwanej D. G. kosztami procesu.

Sygn. akt I C 543/17

UZASADNIENIE

Powód (...)w K. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i nakazanie pozwanej D. G., by zapłaciła kwotę 2,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 44,00 złotych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych (k. 2-4).

W uzasadnieniu żądania pozwu wskazał, że pozwana zawarła z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych dla konta klienta o nr (...). W związku z wykonywaniem tej umowy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wystawiła notę obciążeniową na kwotę 44,00 złotych wymagalną w dniu 10 grudnia 2015 roku. Wobec braku zapłaty zadłużenia wierzytelność wynikająca z opisanej umowy została scedowana na powoda na mocy umowy cesji wierzytelności zawartej z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w dniu 12 sierpnia 2016 roku. Powód nabył wierzytelność w łącznej kwocie 44,00 złotych tytułem kapitału oraz odsetki ustawowe. W dniu 25 października 2016 roku powód wytoczył przeciwko pozwanej powództwo o zapłatę kwoty 44,00 złotych w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Nie domagał się wówczas należności ubocznych w postaci odsetek, albowiem od stycznia 2016 roku niemożliwym było dochodzenie odsetek ustawowych za opóźnienie w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Na kwotę dochodzoną pozwem składa się kwota 2,70 zł z tytułu naliczonych odsetek ustawowych za opóźnienie od następnego dnia po dacie płatności kwoty 44,00 złotych wynikającej z noty obciążeniowej do dnia poprzedzającego wytoczenie powództwa w elektronicznym postępowaniu upominawczym oraz dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 44,00 złotych od dnia wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie do dnia zapłaty.

W dniu 21 października 2016 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty wskazanej wierzytelności. Mimo to, pozwana do dnia wniesienia pozwu nie zapłaciła całej należności.

W dniu 27 stycznia 2017 roku Sąd Rejonowy w W. w sprawie (...) wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając żądanie pozwu (k. 16).

Od powyższego nakazu zapłaty pozwana D. G. wniosła skutecznie sprzeciw, domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia kosztów procesu (k. 20-21). W w/w piśmie procesowym wywieziono, iż pozwana nie unikała zapłaty. Przyznała, iż wskutek niedochowania warunków umowy w istocie doprowadziła do powstania wierzytelności w kwocie 44,00 złotych. W styczniu 2017 roku w rozmowie telefonicznej z przedstawicielem powoda uzgodniła warunki spłaty zadłużenia, zobowiązując się do zapłaty do dnia 10 lutego 2017 roku kwoty 44,00 złotych. Powód zobowiązał się nadesłać jej także formularz wpłaty w zakresie odsetek, czego nie uczynił.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana D. G. w dniu 24 lutego 2012 roku zawarła z (...) Spółka akcyjna w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Umowa została zawarta na czas nieoznaczony w ramach promocji (...).

Regulamin (...) oraz Regulamin Świadczenia Usług (...) przez (...) Spółka akcyjna w W. stanowiły integralny załącznik do opisaney umowy. Pozwana potwierdziła, że otrzymała, zapoznała się i zaakceptowała powyższe regulacje.

Zgodnie z treścią zawartej umowy (...) Spółka akcyjna w W. zobowiązana była do świadczenia na rzecz pozwanej usług telekomunikacyjnych. Pozwana zgodnie z warunkami wybranej oferty promocyjnej zobowiązana była do doładowywania wskazanej w umowie karty SIM obowiązkową liczbą zasileń, tj. 48 minimalną kwotą, tj. 30 zł. Zgodnie z treścią warunków oferty promocyjnej w przypadku naruszenia przez abonenta zobowiązania do doładowania wskazanej w umowie karty SIM, abonent był zobowiązany na żądanie operatora do naprawienia szkody poprzez zapłatę na jego rzecz kary wskazanej w nocie obciążeniowej.

(dowód: umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 24.02.2012r. k. 22-23, regulamin promocji k. 23)

Pozwana nie wywiązała się z postanowień umownych. Z tego powodu (...) Spółka akcyjna w W. obciążyła ją karą umowną. W dniu 25 listopada 2015 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wystawiła notę obciążeniową nr (...). Poinformowała w niej, iż w związku z niedotrzymaniem przez D. G. warunków umowy została obciążona karą umowną na kwotę 44,00 złote z terminem płatności do 10 grudnia 2015 roku.

(dowód: nota obciążeniowa k. 59,

wykaz k. 5)

W dniu 1 stycznia 2016 roku weszły w życie przepisy nowelizujące artykuły 359 i 481 Kodeksu cywilnego oraz art. 4 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Wprowadziły one – dotychczas jednolite odsetki ustawowe – trzy ich kategorie, o różnej wysokości, zależnej od stopy referencyjnej NBP. Odsetki ustawowe, w rozumieniu art. 359 kc, powiększają ją o 3,5 punktu procentowego. Odsetki ustawowe za opóźnienie, w rozumieniu art. 481 kc – o 5,5 punktu, odsetki zaś ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych w rozumieniu art. 4 uth o 8 punktów procentowych. System elektronicznego postępowania upominawczego nie został dostosowany do obowiązujących przepisów. Za jego pośrednictwem można było wносить wyłącznie o zasądzenie odsetek ustawowych, bez możliwości sprecyzowania o którą z kategorii chodzi.

(okoliczność znana Sądowi z urzędu)

W dniu 12 sierpnia 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. zbyła (...) w K. wierzytelność, w związku z którą wystawiono notę obciążeniową nr (...).

(dowód: umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 12 sierpnia 2016 roku k. 6-7,

wyciąg z listy dłużników k. 7)

Pismem z dnia 21 października 2016 roku (...)w K.wezwał D. G.do zapłaty na jego rzecz kwoty 46,69 złotych, w tym kwotę 44,00 złotych tytułem należności głównej i kwotę 2,69 złotych tytułem odsetek.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 8)

W dniu 25 października 2016 roku (...)w K.złożył pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko D. G.o zapłatę kwoty 44,00 złotych. Żądanie ograniczył jedynie do należności głównej ze względu na nieprawidłowe działanie systemu Elektronicznego Postępowania Upominawczego. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt (...)

(dowód: pozew k. 2-4 akt (...))

W dniu 10 lutego 2017 roku D. G.uiściła kwotę 44,00 złotych na rzecz (...)w K..

(dowód: pokwitowanie k. 28)

Postępowanie sądowe w przedmiocie należności głównej zostało umorzone prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt (...).

(dowód: postanowienie k. 8 akt(...))

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako niesporny, bądź w oparciu o dowody z powołanych dokumentów, których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron.

Podkreślić należy, że co do zasady wszelkie przedłożone dokumenty dotyczące istnienia, wysokości, wymagalności dochodzonej kwoty miały – w świetle aktualnego stanu prawnego – charakter prywatnych. Nie mogło to jednak prowadzić do przyjęcia, że w związku z tym nie są one wystarczającym dowodem okoliczności przytoczonych w pozwie. Aczkolwiek trzeba było przyjąć, że zawarte w nich oświadczenia są jedynie dowodem tego, że złożyły je podpisane na nich osoby.

Pozwana D. G. nie kwestionowała faktu zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych w ramach promocji MixPlus oraz wysokość zobowiązania. Twierdziła, iż nie zapłaciła odsetek od kwoty 44,00 złotych, albowiem powód nie doręczył jej formularza wpłaty.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem niniejszej sprawy jest roszczenie odsetkowe związane z kwotą 44,00 zł dochodzoną w sprawie VI Nc-e (...).

Przede wszystkim zauważyć należy, iż dochodzenie roszczenia o odsetki jest niezależne od dochodzenia roszczenia głównego, tj. wierzyciel może dochodzić najpierw roszczenia głównego, a dopiero później roszczenia o odsetki (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2015 r., V CSK 231/14). Należy jednakże podkreślić, że odsetki są świadczeniem, które jest uboczne wobec świadczenia głównego. Warunkiem ich powstania jest bowiem istnienie długu głównego i jego wymagalność. Jednakże jeżeli powstanie, to uzyskuje samoistny byt prawny. Samodzielność wierzytelności o odsetki pozwala też na to, aby były one wyłącznym przedmiotem powództwa. Tym samym powód może domagać się zasądzenia należnych mu odsetek w odrębnym postępowaniu sądowym. Zarówno w sprawie VI Nc-e (...), jak i niniejszej sprawie brak jest jakichkolwiek dowodów na to, aby powód zrzekł się służącego mu roszczenia o zasądzenie odsetek od należności głównej. Sam brak żądania o zasądzenie odsetek nie może automatycznie oznaczać zrzeczenie się przez powoda służących mu roszczeń odsetkowych. Taka interpretacja byłaby zbyt daleko idąca i niesłusznie pozbawiała powoda jego uprawnień, tym bardziej, iż wskazano, iż powodem rozdzielenia roszczeń były nieprawidłowości w działaniu systemu (...).

Pozwana nie złożyła żadnego oświadczenia, iż kwestionuje zasadność oraz wysokość kwot dochodzonych w pozwie, zatem są podstawy do przyjęcia, iż uznała ona zasadność żądania od niej należności pieniężnych.

Okolicznością nie budzącą żadnych wątpliwości w niniejszej sprawie był fakt zawarcia pomiędzy pozwaną a pierwotnym wierzycielem (...) spółka akcyjna w W. w dniu 24 lutego 2012r. umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych w ramach promocji MixPlus. Bezspornym jest, że pozwana nie wywiązała się z obowiązku doładowania konta minimalną kwotą a następnie nie uregulowała w terminie zaległości z tego tytułu, wobec czego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wezwał ją do zapłaty powstałego zadłużenia. Jednak pozwana nie wywiązała się z powyższego zobowiązania. Wierzytelność objęta pozwem stała się wymagalna od dnia 10 grudnia 2015 roku. Powód wskazał, że na wymagalne roszczenie składa się należność główna w wysokości 2,70 złotych oraz dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 44,00 złotych, które obciążają pozwaną od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Kwota roszczenia, jak już zostało podniesione wyżej, została udowodniona przede wszystkim dowodem z noty obciążeniowej.

Powodowy Fundusz oparł swoje roszczenie na podstawie zawartej w dniu 12 sierpnia 2016 roku umowy cesji wierzytelności, dzięki czemu stał się wierzycielem pozwanej co do należności pieniężnych, wynikających z wyżej wskazanej umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. W następstwie wystąpienia powyższych okoliczności, powód dochodził pozwem ostatecznie kwoty wynikającej z noty księgowej z dnia 25 listopada 2015 roku.

Zgodnie z treścią art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 kc). Powód wszedł jako wierzyciel pozwanej w miejsce (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w oparciu o umowę przelewu z dnia 12 sierpnia 2016 roku. Co do zasady przysługiwało mu zatem roszczenie w stosunku do pozwanej w takim zakresie, w jakim je posiadał zbywca wierzytelności. W przypadku, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego funkcję odszkodowawczą pełnią odsetki (art. 481 § 1 – 3 kc), które przysługują wierzycielowi za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Roszczenie powoda odnośnie należności odsetkowej w kwocie 2,70 złotych sformułowane zostało w sposób jasny, podlegający ewentualnej weryfikacji przez pozwaną i nie budziło wątpliwości sądu w świetle przytoczonych okoliczności i przedłożonych w sprawie dowodów. Kwota 2,70 złotych stanowi skapitalizowane odsetki za opóźnienie naliczone według ustawowej wysokości od kapitału 44,00 złotych przez wierzyciela za okres od dnia wymagalności do dnia poprzedzającego wytoczenie powództwa w sprawie VI Nc-e (...), tj. od dnia 10.12.2015r. do dnia 24.10.2016r.

Zgodnie z utrwalonym poglądem doktryny i judykatury prawa, jeżeli żądanie strony dotyczy również zasądzenia odsetek obowiązana jest ona dokładnie określić ich wysokość oraz czas obliczeniowy (por. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga. Postępowanie zabezpieczające. Tom I pod redakcją T. Erecińskiego. Wydanie 2. Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis. Warszawa 2007, teza 17 do art. 187 strona 453). Tylko bowiem tak określone żądanie, pozwala z jednej strony sądowi zweryfikować jego zasadność, z drugiej natomiast gwarantuje pozwanemu, którym z reguły jest osoba nie posiadająca wiedzy prawniczej, realizację prawa do obrony oraz podnoszenia ewentualnych zarzutów. Powód dochodził w pozwie roszczenia, którego część stanowią skapitalizowane odsetki. Przytoczył okoliczności faktyczne i uzasadnił wysokość tej części roszczenia. Na temat kapitalizacji odsetek wypowiedział się szeroko Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały składu 7 sędziów z dnia 21 października 1997r., III ZP 16/97, OSNP 1998/7/. Wskazał, że kapitalizacja odsetek w sensie potocznym jest czynnością rachunkową polegającą na wyliczeniu sumy na podstawie znanej stopy procentowej i okresu czasu. Jako kategoria prawna polega nie tylko na zsumowaniu, ale i dodaniu jej do kwoty kapitału. W ten sposób odsetki nie są już dochodzone obok świadczenia głównego, gdyż same stają się świadczeniem głównym bądź jego częścią. Powód podał, iż odsetki liczone są od kwoty 44,00 złotych wedle stopy odsetek ustawowych za opóźnienie, co dało łączną kwotę 2,70 złote. Na powódzie jako profesjonalistę "w zderzeniu" z drugą stroną procesu jaką jest konsument spoczywał obowiązek jasnego, logicznego i nie budzącego żadnych wątpliwości szczegółowego wyjaśnienia wysokości

dochodzonego roszczenia oraz jego podstawy. Sąd dokonał weryfikacji dochodzonej kwoty 2,70 złotych z tytułu odsetek naliczanych przez powoda za okres od dnia wymagalności do dnia wniesienia pozwu w sprawie VI Nc-e (...). Wynika, że odsetki naliczone przez poprzednika powoda i przez powoda za ten okres nie przekraczają kwoty odsetek wynikającej z obliczeń Sądu. W ten sposób sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 2,70 złotych z tytułu odsetek obliczonych za okres od dnia wymagalności wierzytelności na rzecz powoda do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu w sprawie VI Nc-e (...).

Wskazać należało również, że powód miał podstawy do domagania się zasądzenia na jego rzecz od dnia 3 stycznia 2017 roku odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 44,00 złotych.

Podkreślenia wymaga, że powód tak w toku niniejszego postępowania, jak również w korespondencji przedprocesowej, nie zrzekł się roszczenia o odsetki od kwoty 44,00 złotych od dnia wymagalności do dnia 25 października 2016 roku. Nawet jeżeli doszło między stronami do porozumienia co do zapłaty należności, nie oznacza to jeszcze, że uzgodniono zrzeczenie się przez wierzyciela prawa do odsetek. Takowe zrzeczenie winno być bowiem jednoznaczne i wyraźne. Nie może także odnieść zamierzonego skutku zarzucanie powodowi, iż tenże nie nadesłał pozwanej formularz wpłaty dochodzonej w niniejszym postępowaniu kwoty, bowiem to dłużnik jest zobowiązany wiedzieć o obowiązku uiszczenia odsetek i ich wysokości.

Mając powyższe na względzie sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu, w punkcie II niniejszego wyroku, zapadło na podstawie przepisu art. 102 kpc stanowiącego, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Do kręgu okoliczności uzasadniających zastosowanie art. 102 kpc należy zaliczyć zarówno fakty związane, jak również niezwiązane z przebiegiem procesu. Do pierwszych zalicza się między innymi niewspółmierność wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces do stopnia zawłości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika. Drugą grupę okoliczności wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 r. II CZ 95/12). W ocenie Sądu za zastosowaniem wobec pozwanej dobrodziejstwa płynącego z art. 102 kpc przemawia trudna sytuacja majątkowa pozwanej. Pozwana występowała z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Pozwana nie pracuje. W związku z chorobą nowotworową pozostaje na rencie w wysokości 1.253,79 złotych. Powyższe okoliczności wskazują na to, iż pozwana w chwili orzekania pozostawała w trudnej sytuacji finansowej. Co więcej, pozwana chciała wywiązać się ze zobowiązania z tytułu odsetek, lecz nie uzyskała informacji od powoda o ich wysokości.